

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Ladonlahti, Tarja

Title: Kun hevonen karkasi kesken tentin – verkko-opiskelun mahdollisuuksia uusiin opetussuunnitelmiin?

Year: 2016

Version:

Please cite the original version:

Ladonlahti, T. (2016, 11.05.2016). Kun hevonen karkasi kesken tentin – verkko-opiskelun mahdollisuuksia uusiin opetussuunnitelmiin?. Tiedeblogi.
<https://www.jyu.fi/blogit/tiedeblogi/ladonlahti>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Kun hevonen karkasi kesken tentin – verkko-opiskelun mahdollisuuksia uusiin opetussuunnitelmiin?

Tarja Ladonlahti, kuva Liija Tervo

Otsikon alkuosa ei ole vitsi, vaan todellinen esimerkki, onneksi hyvin poikkeuksellisesta etätenttilanteeseen liittyvästä häiriöstä. Otsikon jälkiosakaan ei ole vitsi, sillä Jyväskylän yliopiston linjausten mukaan uusissa opetussuunnitelmissa tulee huomioida mahdollisuus ajasta ja paikasta riippumattomaan opiskeluun teknologisesti tuettujen pedagogisten ratkaisujen sekä digitaalisten aineistojen avulla. Teknologia ei kuitenkaan liene itsetarkoitus, vaan suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava yhtäältä joustavuus ja toisaalta pedagoginen laadukkuus.

Tutkinto-opiskelijat ovat valtaosin läsnä kampuksella, joten monet opetuksen kehittämisestä innostuneetkin opettajat kokevat verkko-opiskeluympäristöjen hyödyntämisen tai ylipäätään niihin tutustumisen tarpeettomaksi. Mielikuva verkko-opiskelusta liittyy ehkä vanhoihin, melko rajoittuneisiin oppimisympäristöihin nykyisten varsin monipuolisten ja vuorovaikutteisten ympäristöjen sijaan. Myös oma osaaminen saattaa epäilyttää. Huoli on kuitenkin turha.

Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa on pitkäjänteisesti ja hyvällä menestyksellä kehitetty aikuisten etäopiskelijoiden verkko-opiskelumahdollisuuksia yli 40 oppiaineessa. Suunta on ollut selkeä, kun tavoitteena on ollut tarjota ympäri Suomea ja ympäri maailmaa asuville aikuisopiskelijoille joustavia ja vuorovaikutuksen mahdollistavia opiskelumahdollisuuksia. Kehittämistyö on ollut mahdollista, sillä opettajat ovat rohkeasti tarttuneet haasteeseen ja jakaneet omaa osaamistaan ja omia kokemuksiaan yli oppiainerajojen. Miksi verkko-opiskelun mahdollisuuksia sitten kannattaisi hyödyntää opetussuunnitelmatyössä?

Opintojen sujuva eteneminen on sekä opiskelijan että opetusta järjestävän yksikön etu. Opiskelijan elämäntilanteet ovat moninaiset ja vaihtelevat, eikä lähiopetukseen osallistuminen aina onnistu suunnitelmien mukaan. Kansainvälinen opiskelijavaihto, työskentely, kesäkuukaudet tai yllättävä sairastuminen vievät opiskelijoita pois kampukselta – vaikka aikaa, halua ja motivaatiota opiskeluun olisi. Näissä tilanteissa joustoa ovat perinteisesti tarjonneet esimerkiksi itsenäiseen opiskeluun perustuvat kirjatentit, esseet tai oppimistehtävät.

Yksin opiskelun rinnalla monet opiskelijat kuitenkin kokevat hyötyvänsä muun muassa verkkotehtävän tarjoamasta strukturista, verkkokurssin luennoista ja keskusteluista tai opettajan verkkovälitteisestä ohjauksesta. Verkko-opiskelu tarjoaa etäopiskelijoille yhdessä oppimisen ja osallisuuden kokemuksia sekä mahdollisuuksia vertaistukeen ja -palautteeseen.

Verkko-opiskelusta saadun palautteen perusteella aikuisopiskelijat ovat olleet tyytyväisiä ”joutuessaan” opiskelemaan uusissa ympäristöissä ja oman mukavuusalueensa ulkopuolella. Nämä uudenlaiset oppimisympäristöt, kuten muutkin verkossa toimimisen ympäristöt yleistyvät kaiken aikaa. Verkkoympäristöissä toimiminen ja viestintä ovat myös tärkeä osa nykyajan työelämätaitoja ja niitäkin on hyvä harjoitella.

Monelle opettajalle verkko-opetus on antanut hyvän tilaisuuden uudistua opettajana. Erityisen antoisaa pedagoginen kehittämistyö on näyttänyt olevan silloin, kun se on tarjonnut luontevan paikan yhteistyölle kollegan kanssa. Vaikka opettajan asiantuntijuuden alat ovat spesifejä, pedagogisissa ratkaisuisa voimme oppia paljon toisiltamme ja mikä tärkeintä, samalla ohjata ja tukea opiskelijoita hyviin oppimistuloksiin. Tähän yhdessä tekemiseen ja opiskelutapojen monipuolistamiseen haastankin nyt opettajia ja opetussuunnitelmatyössä mukana olevia opiskelijoita mukaan! Tarina ei kerro, löytyikö hevonen – opiskelija kuitenkin selviytyi tentistään häiriötekijästä huolimatta.

Tarja Ladonlahti, erityispedagogiikan yliopistonopettaja, avoimen yliopiston pedagoginen johtaja
11.5.2016